

# Finansklagenemnda Skade

## Avgjørelse FinKN 2023-917

19.12.2023

Landkreditt Forsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Reduksjon i vannmengde – gjengrodd anboringsklammer – plutselig skade?

Sikrede opplevde redusert vannmengde i boligen og engasjerte et firma til lekkasjesøk. Firmaet konkluderte med at gjengrodd anboringsklammer var årsaken til reduksjon i vannmengden. Foretaket avsto sikredes erstatningskrav og viste til at det ikke var sannsynliggjort at skaden oppsto plutselig. Sikrede opprettholdt sitt krav og anførte at gjengroingen var forårsaket av en plutselig hendelse som sikrede ikke hadde risikoen for. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde sannsynliggjort en plutselig skade, og viste blant annet til at gjengroing av anboringskammet i seg selv ikke var en skade, med mindre gjengroingen førte til fysiske konsekvenser for kammeret, og at selve gjengroingen i dette tilfellet uansett var skjedd over tid.

---

### Saksfremstilling

Saken gjelder krav knyttet til redusert vannmengde som følge av gjengrodd anboringsklammer.

Sikredes forsikring omfatter:

#### 4 Hvilke skader, tap og utgifter som dekkes

##### 4.1 Bygningsforsikringen dekker

Alle skader som inntreffer plutselig og uforutsett, med unntak av skader nevnt i punkt 4.2, ...

Sikrede meldte 29.5.23 om skade med følgende beskrivelse:

Skaden oppsto 01.03.2023.

Vanntrykket ble drastisk dårligere på sen vinteren. Viser til rapport fra (firma X.)

Reduksjonen i vannmengden skyldes gjengroing i anboringsklammeret. Vannledningen er strupet over 90%. Vanntilførselen i boligen er langt under kravene til vannmengde ved samtidighetsberegning.

Trykket ble drastisk dårligere på sen vinteren uten at vi kan gi en spesifikk dato på dette.

Kan skyldes feil type anboringsklammer. Men vi kan ikke peke på noen ansvarlige.

Vedlagt skademeldingen fulgte pristilbud og rapport fra firma X. Fra rapporten hitsettes:

Rekvirert til lekkasjesøk, for å søke etter lekkasje, ... har svært redusert trykk og vannmengde i boligen. ...

Reduksjonen i vannmengden skyldes gjengroing i anboringsklammeret.

(...)

**Årsak:** Brudd på vannledningsevnen, som følge av grodd anboringsklammer.

(...)

#### **Konklusjon:**

Gjengrodd anboringsklammer.

Vannledningen er strupet over 90%. Vanntilførselen i boligen er langt under kravene til vannmengder ved samtidighetsberegning. Boenhetene har så redusert vannmengde at de må koordinere dusjing.

Foretaket avslo kravet 1.6.23 begrunnet med at gjengroing var en type skadeårsak som ikke oppsto plutselig og uforutsett.

Sikrede påklaget avgjørelsen og skrev bl.a. at:

Du tolker pkt 4.1 i vilkårene for hus og hytte feil. Gjengroing er noe som skjer over tid.

Det er riktig. Men det er likevel uforutsett for et hus som er så nytt som vårt.

Foretaket svarte samme dag at "det kumulative kravet" i vilkårpunktet "plutselig og uforutsett ... ikke (var) oppfylt så lenge gjengroing skje(dde) over tid".

Sikrede var uenig og mente at "(skaden) var høyst uforutsett sett alderen til huset i betraktning".

Sikrede fremla deretter en e-post fra firma X. datert 1.6.23 hvor det fremgikk at:

(Sikredes) rør og rørets vannledningsevne er beregnet til å holde i over 50 år. Når dette da oppstår etter under 20 år, så er det å anse som uforutsett.

Årsaken til gjengrodd anboringsklammer er foreløpig ikke bevist. Men vi ser at dette varierer fra sted til sted, og at forhold som elektriske spenninger, jordingsforbindelse, materiale på rør og deler privat og kommunalt, samt vannkvalitet er faktorer som kan påvirke dette.

Gjengroingen skyldes ikke manglende vedlikehold, og (sikrede) kunne ikke gjort noe for å unngå at dette skulle oppstå. Ei heller har (sikrede) trolig vært kjent med at dette kan være et problem?

Gjengrodd anboringsklammer er for de aller fleste et helt ukjent begrep. Levetiden på plastrør er satt til 50 år+

Det ville f.eks aldri fremkommet i en takstrapport på en 15 år gammel bolig at levetiden på den utvendige vannledningen får tg3 og er satt til 0 år restlevetid grunnet risiko for gjengroing i anboringsklammer og dermed brudd i vannledningsevnen.

Foretaket kunne ikke se at opplysningene endret tidligere vurdering og opprettholdt sitt standpunkt.

Saken ble brakt inn for Finansklagenemnda 16.7.23.

I ny e-post av 30.10.23 fra firma X. fremgikk det videre at:

Klammeret som er montert hos (sikrede) er et klammer av stål, uten legering for å motvirke groing. Det er svært uheldig, og gir et godt utgangspunkt for gjengroing.

**Sikrede** krever erstatning under bygningsforsikringen. Skaden skjedde i anboringsklammeret og ikke i selve røret. Gitt husets alder var skaden uforutsett. Det vises til avgjørelsene FinKN 2013-480, 2011-304, 2018-435, FSN 0833, FSN 1952, FSN 2539 og FSN 2540 der "uforutsette skader" ble vektlagt i vurderingen.

Anboringsklammer bør holde i 50 år. Montering/valg av anboringsklammer ser ut til å være skadeårsaken. Alternativt kan klammene ha vært utsatt for plutselig ytre påkjenning som skadet dem. Årsaken til gjengroing er materialfeil, ytre påkjenninger eller at materialene ikke var egnet til bruk på dette stedet. Det er snakk om helt uforutsette skader på infrastruktur som skal fungere i flere tiår til og som oppleves plutselig for sikrede. Nevnte forhold har ikke sikrede risikoen for.

Naboens forsikringsforetak har gitt full dekning, da de mener at anboringsklammeret bør holde i 30–50 år. Det vises til e-post fra firma X. datert 1.6.23. I vurderingen har foretakene vektlagt at skaden oppsto uforutsett. Forsikringsforetakene har samme formulering i vilkårene som sikredes foretak. Ved tvil om tolkning av avtalevilkår skal vilkårene tolkes til sikredes fordel, jf. avtl. § 37 tredje punkt.

**Forsikringsforetaket** bestrider at skaden er omfattet av bygningsforsikringen.

Ledningsevnen/vanntrykket er gradvis redusert pga. gjengroing. Både skadeårsaken (gjengroing) og skadevirkningen ( redusert vanntrykk) har oppstått over tid. Prosessen har ikke skjedd plutselig slik vilkårenes pkt. 4.1 forutsetter. Foretaket forstår at gjengroingen oppsto uforutsett ut fra alder og materialer på vannledningen, men det er også krav om at skaden skal oppstå plutselig. Det har den ikke gjort i dette tilfellet. Avgjørende for sakens utfall er at skadeutviklingen har skjedd over tid. Årsaken til gjengroingen er derfor uten betydning. Det vises også til FSN 4067 som omhandler samme problemstilling.

### **Finansklagenemnda Skades begrunnelse**

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for redusert vanntrykk pga. gjengroing av anboringsklammer.

Sikredes forsikring omfatter "Alle skader som inntreffer plutselig og uforutsett".

Nemnda forstår foretaket slik at det ikke er bestridt at skaden inntraff uforutsett.

Begrepet "plutselig" er ikke definert i vilkårene, men ordet plutselig betyr i utgangspunktet "momentant". Det kan imidlertid også bety "over natten". Lagmannsretten la i LG-2016-148681, jf. også LH-2023-848, til grunn at plutselig betyr at "noe skjer raskt i motsetning til hendelser som utvikler seg over tid, men formuleringen sier ikke noe om hvor raskt hendelsen må utvikle seg". I LA-2020-186926 kom lagmannsretten til at "skaden – i form av frostsprengning av flis som åpnet bygningen for vanninntrengning – oppsto i løpet av noen timer og innenfor et døgn. Skaden anses da å være *"plutselig"*, men dette angir ikke hvor lang tid som kan aksepteres før man ikke lenger regner skaden som plutselig. Langvarig nemndspraksis har lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom én dag eller 12-13 timer er "plutselig", men ikke skader som utvikler seg over lengre tid, jf. f.eks. FinKN 2017-375, 2019-1006 og 2020-640. LH-2023-843 legger "dette til grunn" uten at spørsmålet kom på spissen i saken.

Det er "skaden" som må inntreffe "plutselig". Det er noe uklart for nemnda hva som er skaden i dette tilfellet. Sikrede krever dekning for redusert vanntrykk som følge av gjengroing av anboringskammer. Bygningsforsikringen omfatter bygningen som forsikringsobjekt. Begrepet skade i en bygningsforsikring betyr en negativ fysisk innvirkning på bygningen. Redusert vanntrykk er ikke en skade på bygningen, men kan være en følge av en fysisk skade på bygningen.

Gjengroing av anboringskammer er heller ikke en skade med mindre gjengroingen fører til fysiske konsekvenser for kammeret. Selve gjengroingen har uansett skjedd over tid, noe klager selv legger til grunn i klagen.

Gjengroingen skyldes ifølge sikrede at det er benyttet "feil type anboringskammer". Dette er en monteringsfeil som er omfattet av disse vilkårene, jf. at forsikringen omfatter "skader" uavhengig av årsak. En monteringsfeil skjer normalt plutselig i den forstand at selve feilen skjer når kammeret monteres, men det er ikke avgjørende her. En monteringsfeil er imidlertid ikke en skade, men kan være en årsak til skade. Det er skaden som må være plutselig.

Sikrede anfører at vilkåret er uklart og må tolkes mot foretaket, jf. avtalel. § 37 nr. 3. Etter nemndas oppfatning er begrepet "skade" ikke uklart, og begrepet "plutselig" kommer ikke på spissen i denne saken fordi det ikke er dokumentert noen skade på bygningen.

Sikrede viser til at naboen har fått dekning for skaden fra sitt forsikringsselskap. Det er uklart for nemnda hva grunnlaget for slik dekning er, men nemnda peker på at hvis gjengroingen har ført til brudd på rørledning, vil dette være dekket av forsikringen. Uansett vil dekning under en annen forsikring ikke være avgjørende for nemndas tolkning av sikredes vilkår.

Avgjørelsen er enstemmig.

**Finansklagenemnda Skades konklusjon**

Foretaket gis medhold.

*Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).*